

חידון התנ"ך הארצי למבוגרים
חוזרים לספר הספרים

מדינת ישראל
משרד החינוך

חידון התנ"ך הארצי למבוגרים תשע"ח

בסימן: 70 שנה למדינת ישראל

"יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר בָּךְ אֶתְפָּאֵר" (ישעיה מט' 3)

המבחן המוקדם בכתב

בנושא: הפרחת השממה בהגותו של דוד בן-גוריון

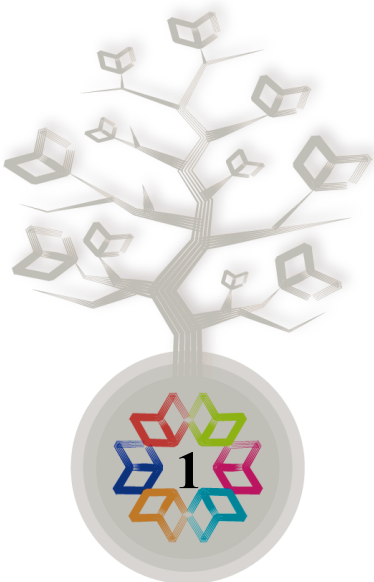
"מבצע הפרחת השממה - השבחת הקרקע, נטיעת גנים ויערות, התקנת השקאה, גילוי אוצרות טבע וניצולם - היא למעלה מיכולתה של מדינת ישראל לבדה ... מפעל אדירים זה מחייב מאמץ כולל ומתוח של העם כולו"
-דוד בן גוריון-

ממונה חידוני התנ"ך | איציק בן-אבי

רכז החידון | חננאל מלכה

מחברי השאלות | מנחם שמשי וחננאל מלכה

עורך החידון | דורון קדוש

חידון התנ"ך הארצי למבוגרים תשע"ח

המבחן המוקדם בכתב

הוראות לנבחנים

נבחנים יקרים,

לפניכם בחינה בכתב לקראת חידון התנ"ך הארצי פומבי למבוגרים תשע"ח, ובה 50 שאלות. השאלות נכתבו ברוח הגותו של דוד בן-גוריון, ולצד שאלות הבחינה משולבים קטעים שכתב בן-גוריון בנאומיו ובמאמריו.

חלק משאלות הבחינה הינן שאלות רב-ברירה, ובהן עליכם להקיף את התשובה הנכונה ביותר.

חלק משאלות הבחינה הינן שאלות פתוחות, ובהן הנכם מתבקשים לכתוב את התשובה במקום המיועד לכך.

הזמן המוקצב: 60 דקות.

ניתן לצבור בשאלון זה עד 50 נקודות, שייזקפו לזכותכם במהלך החידון הפומבי.

חומר הלימוד לחידון:

תורה:

בראשית

שמות: פרקים א'- כד', לא'- לד'
ויקרא: פרקים יט', כג'- כה'
במדבר: פרקים י'- לו'
דברים: פרקים כ'- לד'

נביאים ראשונים:

יהושע: פרקים א'- יא', יד', יז'- יח', כב'- כד'
שופטים

שמואל א', שמואל ב'
מלכים א', מלכים ב'

נביאים אחרונים:

ישעיה: פרקים א'- יד', כ'- לה', לח'

ירמיה: פרקים א'- לח'

יחזקאל: פרקים א'- כ', כו'- כח'
הושע, יואל, עמוס, עובדיה, יונה, נחום, חבקוק, צפניה, מיכה, חגי, זכריה, מלאכי.

כתובים:

תהילים: פרקים א'- נ'

משלי: פרקים כב'- לא'

שיר השירים, רות, קהלת, אסתר

איוב: פרקים א'- יד', מב' איכה

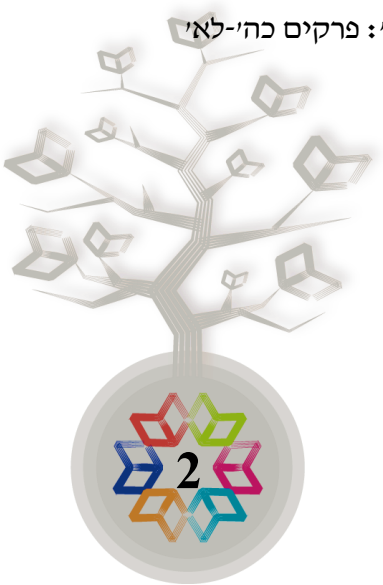
דניאל: פרקים א', ח'- יב'

עזרא: פרקים א', ג', ד', ז'- י'

נחמיה

דברי הימים ב': פרקים כה'- לא'

בהצלחה!

שאלות 1-10

בנושא: אוצרות טבע

"האוצרות הטבעיים אשר נתגלו בערבות הנגב - פוספט, נחושת, מנגן, חול זכוכית משובח, קאולין ועוד - בחלקם מנוצלים ובחלקם יפותחו בעתיד הקרוב. ועוד לא ניבעו כל צפונות הנגב והאוצרות הטמונים בחיק אדמתנו." (דוד בן-גוריון, 'משמעות הנגב')

שאלה מס' 1

מה צופה ב"צֶהָב מופָּז"?

- א. עמודים
- ב. כסא
- ג. רימונים
- ד. מזבח

שאלה מס' 2

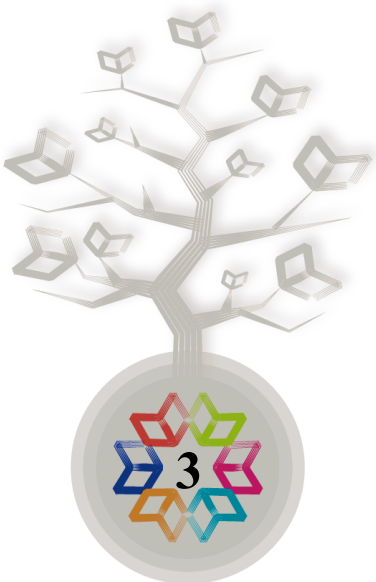
באיזה ספר מוזכר הצירוף "נְחֹשֶׁת מְצֻבָּה"?

- א. דניאל
- ב. עזרא
- ג. נחמיה
- ד. דברי הימים

שאלה מס' 3

באיזה ספר לא מופיע הזהב בשמו הנוסף – "פֶּז"?

- א. ישעיה
- ב. תהילים
- ג. שיר השירים
- ד. קהלת

שאלה מס' 4

מי הנביא שהזכיר את הביטוי "נטילי כסף"?

- א. הושע
- ב. נחום
- ג. חבקוק
- ד. צפניה

שאלה מס' 5

מי אמר: "הירע ברזל ברזל מצפון ונחשת:"?

תשובה: -----

שאלה מס' 6

על מי נאמר: "ותצבר כסף בעפר וחרוץ כטיט חוצות"?

תשובה: -----

שאלה מס' 7

על מי נאמר: "ויצר כפרים כסף בשני חרטים"?

תשובה: -----

שאלה מס' 8

על איזו ארץ נאמר: "שם הבדלח ואבן השהם"?

תשובה: -----

שאלה מס' 9

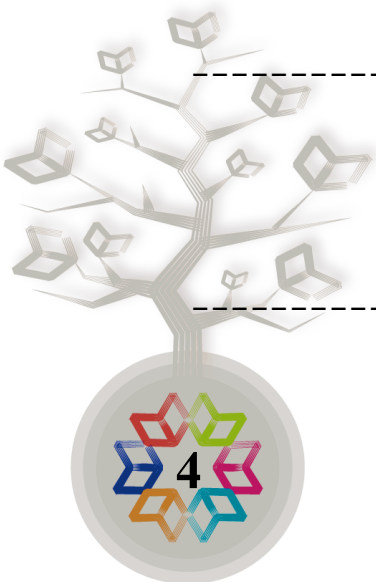
מאיזו ארץ הגיעו לצור כסף ברזל בדיל ועופרת?

תשובה: -----

שאלה מס' 10

על מי נאמר: "אדמו עץ מפנינים ספיר גזרתם:"?

תשובה: -----

שאלות 11-20

בנושא: החקלאות

"פיתוח התעשייה עומד עכשיו בראש בנין הארץ. אנו עדיין זקוקים להרחבת ההתישבות החקלאית, שיש לראות בה לא רק מקור מזון ופרנסה, אלא גם השתרשות באדמת המולדת ותחייתה." (דוד בן-גוריון, מתוך: מכתב לועידה הארצית של בעלי התעשייה)

שאלה מס' 11

מי אמר: "הבישו אפרים הילילו פרימים על חטה ועל שענה [...]"?

תשובה: _____

שאלה מס' 12

לפי דברי ישעיהו, מהו הכלי בו חובטים את הפמן?

תשובה: _____

שאלה מס' 13

השלימו את הפסוק: "ושלמה נתן לחיכם _____ כר חטים מפלת לביתו?"

תשובה: _____

שאלה מס' 14

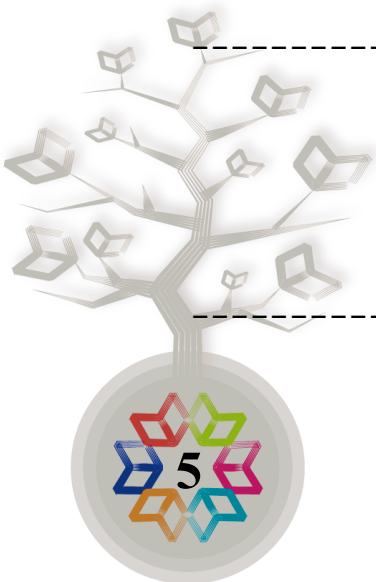
בדברי איזה נביא מוזכר הביטוי "לתך שערים"?

תשובה: _____

שאלה מס' 15

מי התנבא: "כל מבצריך תאנים עם בפורים"?

תשובה: _____

שאלה מס' 16

השלימו את הפסוק: "וַיֵּשְׁבוּ בְּסֹלֶע רְמוֹן _____ חֲדָשִׁים?"

תשובה: _____

שאלה מס' 17

במקום אחד בלבד בתנ"ך מוזכר הביטוי "אֶרֶץ זֵית וְדִבְשׁ". על-ידי מי נאמר ביטוי זה?

תשובה: _____

שאלה מס' 18

על-פי תיאור מסעות בני ישראל המפורט בפרשת מסעי, מהי התחנה בה חנו ישראל לפני חנייתם בְּרִמּוֹן פְּרָא?

תשובה: _____

שאלה מס' 19

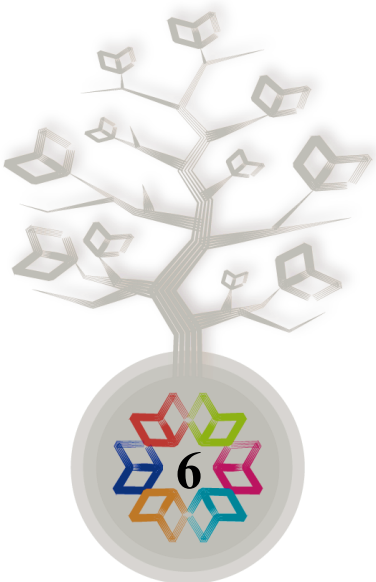
מי אמר: "בְּרָמִים וְזִיתִים אֲשֶׁר לֹא נִטְעַתֶּם אִתָּם אֲכָלִים?"

תשובה: _____

שאלה מס' 20

מי אמר: "הָשִׁיבוּ נָא לָהֶם כְּהַיּוֹם שְׂדֵתֵיהֶם בְּרִמְיָהֶם זִיתֵיהֶם וּבְתֵיהֶם?"

תשובה: _____

שאלות 21-30

בנושא: הנגב

"הלכתי לנגב - מפני שהוא נעזב. האדמה נוצרה למען ספק צרכי בני אדם, ואין להניח מקום שומם. אין דבר חשוב ויקר לאדם מאשר להפריח מקום שומם, ואפשר לעשות זאת בכוח הרצון, בעבודה ובאמצעי המדע. לעזור בהפיכת שממה למקום ישוב - לא פחות חשוב, לדעתי, מאשר להיות ראש ממשלה." (דוד בן-גוריון, 'דרומה')

שאלה מס' 21

נחלתו של איזה שבט תוארה בפסוק: "וְהָיוּ תְצִאוֹת הַגְּבוּל אֶל לְשׁוֹן יָם הַמֶּלַח צְפוֹנָה אֶל קֵצה הַיַּרְדֵּן נִגְבָּה זֶה גְבוּל נִגְבִּי:"

----- תשובה:

שאלה מס' 22

'סופות בנגב' הוא כינוי לפרעות ביהודי דרום רוסיה ב-1881. מדבריו של איזה נביא נלקח ביטוי זה?

----- תשובה:

שאלה מס' 23

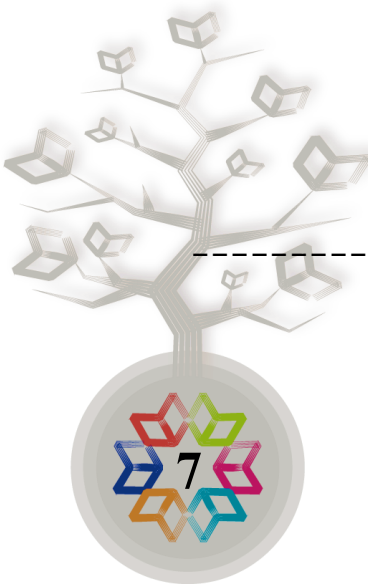
מי אמר: "ערי הנגב סגרו ואין פתח?"

----- תשובה:

שאלה מס' 24

מי אמר: "למועד ישוב ובא בנגב ולא תהיה כראשנה וכאחרנה:"

----- תשובה:

שאלה מס' 25

בימי איזה מלך מיהודה נאמר: "ופלשתים פשטו בערי השפלה והנגב ליהודה וילפדו את בית שמש ואת אילון [...]"?

תשובה:

שאלה מס' 26

מי אמר: "יסוב כל הארץ בערבה מגבע לרמון נגב ירושלים"?

תשובה:

שאלה מס' 27

על מי נאמר: "ויסע משם [...] ארצה הנגב וישב בין קדש ובין שור ויגר בגרר:"?

תשובה:

שאלה מס' 28

השלימו את הפסוק: "וירשו הנגב את הר עשו והשפלה את _____?"

תשובה:

שאלה מס' 29

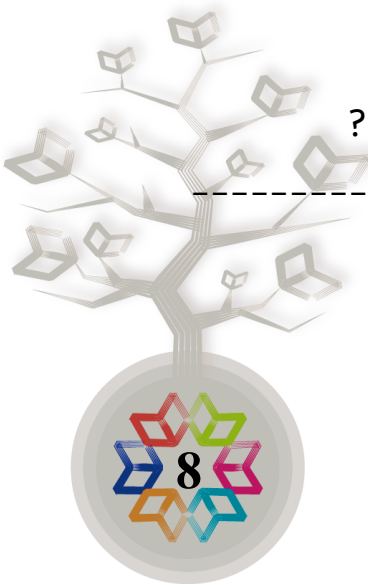
השלימו את הפסוק: "ומדתם מחוץ לעיר את פאת קדמה [...] ואת פאת נגב _____ באמה?"

תשובה:

שאלה מס' 30

על מי נאמר: "קם מאצל הנגב ויפל לאפיו ארצה וישתחוו שלש פעמים?"

תשובה:

שאלות 31-40

בנושא: כוחות טבע

"על אנשי המדע והמחקר שלנו שומה להתרכז בשדות-מחקר חדשים שלעמי הצפון לא היה בהם הצורך: המחקר להמתקת מי-הים בתהליכים זולים [...] לניצול אנרגיה שמשית [...] לניצול כוח הרוחות לייצור כוח חשמלי. חלק מהמים הדרושים יימצא לנו על ידי אגירת מי הגשמים בסכרים [...] חלק מהמים יימצא על ידי זיקוק המים המלוחים הנמצאים בפינות שונות של הנגב, אולם יהי הכרח להשתמש גם במי הירדן והנגב"
(דוד בן-גוריון, 'משמעות הנגב')

שאלה מס' 31

ה'קרח' אינו מוזכר בספר:

- א. בראשית
- ב. ירמיה
- ג. יחזקאל
- ד. דניאל

שאלה מס' 32

מי אמר: "שבעת חקות קציר ישמר לנו?"

- א. ירמיה
- ב. הושע
- ג. יואל
- ד. זכריה

שאלה מס' 33

למי הובטח: "עד כל ימי הארץ [...] וקר וחם וקיץ וחרף ויום ולילה לא ישבתו:"
תשובה:

שאלה מס' 34

מי אמר: "וְנִמְסוּ הַהָרִים תַּחֲתָיו וְהָעֲמֻקִּים יִתְבַּקְעוּ?"

תשובה:

שאלה מס' 35

מי אמר: "גֹּזַעַר בָּיִם וַיִּבְשֶׂהוּ וְכָל הַנְּהָרוֹת הֶחְרִיב?"

תשובה:

שאלה מס' 36

על מי נאמר: "וְהִכָּה אֶת הָאָרֶץ בְּתוֹךְ הַבָּאָר בַּיּוֹם הַשְּׁלֵג?"

תשובה:

שאלה מס' 37

מי אמר: "הַנֶּתֶן מָטָר עַל פְּנֵי אֶרֶץ וְשִׁלַּח מַיִם עַל פְּנֵי חוּצוֹת?"

תשובה:

שאלה מס' 38

מי אמר: "לָכוּן יִהְיוּ כַּעֲנַן בִּקְרֹן וְכַטַּל מִשְׁפִּיִּם הַלֵּךְ [...]"?

תשובה:

שאלה מס' 39

המילה 'שָׁרַב' מוזכרת בתנ"ך רק על ידי נביא אחד. מיהו?

תשובה:

שאלה מס' 40

הנביא יחזקאל ראה בנבואתו 'רוח סְעָרָה'. מאיזה כיוון מרוחות השמים היא באה?

תשובה:

שאלות 41-50

בנושא: עוזיהו מלך יהודה

"עוזיהו המלך היה מצביא גדול, כובש מצליח ומישיב ומפריח שממה. בימיו התעצם הצבא היהודי, טופחה ההתישבות וההשקיה, נבנה הנמל באילת, ויחד עם הפריחה המדינית והכלכלית צמחה להפליא גם התרבות הרוחנית והמוסרית. בימי עוזיהו קמו נביאי הספר הגדולים והראשונים: עמוס, הושע, ישעיהו, אשר הורישו לעם היהודי ולאנושות כולה תורת הצדק, החסד, האחוה, השיוון וחזון הגאולה היהודית והאנושית באחרית הימים" (דוד בן-גוריון, 'דרומה')

השלימו את הפסוקים שלפניכם:

41-42. בן _____ שנה עזיהו במלכו ו _____ שנה מלך בירושלם [...]

43-44. ויבן עזיהו מגדלים בירושלם על שער ה _____ ועל שער הגיא ועל

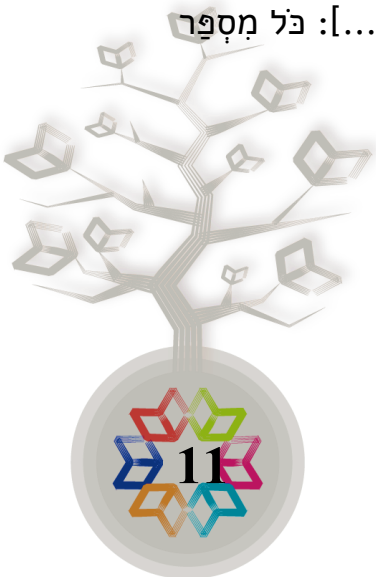
ה _____ ויחזקם:

45-46. ויבן להם עזיהו לכל הצבא מגנים ורמחים ו _____ ושרינות

ו _____ ולאבני קלעים:

47. ויהי לעזיהו חיל עשה מלחמה יוצאי צבא לגדוד במספר פקדתם [...]: כל מספר

ראשי האבות לגבורי חיל _____:

שאלות מס' 48-49

”הוא בנה את אילות וישיבה ליהודה אחרי שכב המלך עם אבתיו:”

48. מי המלך הזר שנישל את היהודים מאילות?

----- **תשובה:**

49. מי עשה אניות ”בעציון גבר אשר את אלות”?

----- **תשובה:**

שאלה מס' 50

מי כתב את ”יתר דברי עזיהו הראשונים והאחרונים”?

----- **תשובה:**

בהצלחה!

